

Lundehunden

Nr 2 2014

”Det är min klöv! Den ska alla ge sjutton i.” Mina visar tydligt vad hon vill, det går inte att ta miste på.

Svenska Lundehundsällskapetets Styrelse 2013

Ordförande: Cecilia Obitz, ordforande@lundehund.se, 08-54137047, 076-808 5963
Vice ordförande: Monika Ölen Krüger, viceordforande@lundehund.se, 070-534 4777
Kassör: Eva Nordlander, kassor@lundehund.se, 08-7650907, 073-564 2225
Sekreterare: Annika Ågren, sekreterare@lundehund.se, 0498-241528, 070-320 1754
Ledamot: Maria Hedström, 026-91068, 070-584 8729
Suppleant 1: Eva Linderöth, 070-661 8578
Suppleant 2: Katarina Linderöth, 070-325 8908
Suppleant 3: Wiveca Forsman Larsson 073-560 1327

Revisor: Sören Lund, 070-573 4475, Tina Johansson, 070-390 6864

Avelskommitté: avelskommitten@lundehund.se
Eva Linderöth, Monika Ölen Krüger, Wiveca Forsman Larsson

Valhänvisare/Rasinformator: Eva Pretkelis, 0523 - 541 04, 070-691 3563

Valberedning: valberedning@lundehund.se
Eva Pretkelis, 0523-541 04, Elin Malmqvist, 08-648 9802, Sirpa Juslenius 070-748 0528

Tidningen: redaktion@lundehund.se
Annika Ågren, Katarina Linderöth, Maria Hedström

Webbmaster: webbmaster@lundehund.se
Hemsida: www.lundehund.se

Övrig upplysning Medlemsavgift för 2014:
Svensk medlem 250kr, Utländsk medlem 275kr, Familjemedlem 75 kr
PG nummer: 92 22 57-1 IBAN SE 72 9500 099 6026 0922 2571 BIC NDEASESS
(Nordea)

Annonspris medlem
En halvsida sv/v 125 kr, En helsida sv/v 225 kr, Ett uppslag sv/v 350 kr
En halvsida färg 275 kr, En helsida färg 475 kr
Annonspris icke medlem
En halvsida sv/v 200 kr, En helsida sv/v 400 kr, Ett uppslag sv/v 600 kr
En halvsida färg 400 kr, En helsida färg 800 kr

Manusstopp: för nummer 3/2014, 1 Juni
Ansvarig utgivare Annika Ågren, Katarina Linderöth, Maria Hedström
Redaktionen för tidningen Lundehunden förbehåller sig rätten att redigera i insänt, ej beställt, material.

Redaktionen har ordet

Det är sommar, det är grönt, det blommar. Det är ljuvligt! Nu är utställningssäsongen i full gång och SLS har sin utställning i Morokulien i juli.

Det blir program i tre dagar – fredagen med seminarium om det mycket spännande korsningsprojektet i Norge, lördagen är den norska utställningen och på söndagen den svenska. Missa inte detta tillfälle att frossa i lundehundar!

Har du aldrig ställt din hund? Då får du all information du behöver på sidan 14.

Nyligen var det träningshelg i Kolbäck. En intensiv och mycket rolig helg för både ägare och hundar. Läs om den på sidorna 6-7.

Annika

Maria

Katarina

Innehållsförteckning

Sid 5 Årsmötet

Sid 6 En hundhelg i Kolbäck

Sid 12 Morokulien

Sid 14 Utställning, hur gör man?

Sid 18 Avelskommittén

Sid 23 Nyhetsbrev från SSUK

Sid 26 Två ord säger allt

Sid 29 PM angående inavel

Sid 33 Magproblem

Sid 35 Smålandsträff

Ordförande har ordet

Nu står sommaren i full blom och SLS står inför ett stort evenemang - gränsträffen med Norsk Lundehundklubb (NLK) i Morokulien som pågår i dagarna tre mellan den 18-20 juli.

Är du intresserad av Norsk lundehund, kan du bara inte missa detta tillfälle!

Förutom utställning i två dagar med chans att vinna både ett norskt och ett svenskt cert ordnas för första gången ett seminarium på temat Norsk lundehund, där du har en otrolig chans att ställa frågor och få svar på dina funderingar om rasen av verkliga experter på Norsk lundehund.

NLK kommer att informera om hur det går med korsningsprojektet. Databasen för rasen som NLK tagit fram kommer också att visas upp. Den uppdateras hela tiden och det är tänkt att samla all information om våra hundar i basen, något som kommer att vara till stor nytta för rasen i framtiden.

NLK håller utställning på lördagen och ordnar en gemensam middag som du kan anmäla dig till på www.lundehund.no. Under middagen kommer bl a alla vandringspriser som hundarna vunnit under utställningsdagen att delas ut.

Anmälningstiden till NLK:s utställning har tyvärr gått ut, men till SLS utställning på söndagen går det bra att anmäla till och med 23 juni, så passa på. Detta är ett bra tillfälle för dig som aldrig ställt ut din hund förut, för på klubbens utställning får du tid och stöttning för din debut i utställningsringen.

Styrelsen planerar ett medlemsmöte till lördag 27 september så reservera datumet redan nu, plats och program återkommer vi med på hemsidan och i mejlutskick. Har vi inte din mejladress ber vi dig att uppdatera dina kontaktuppgifter på klubbens hemsida www.lundehund.se under fliken Om oss och medlem.

En tidning gör sig inte själv och vi behöver din hjälp för att fylla den med spännande läsning. Många är duktiga skribenter och delar glatt med sig av upplevelserna med sin lundehund på Facebook och bloggar. Skicka gärna era anekdoter och funderingar också till tidningen, redaktionen tar tacksamt emot material.

Hoppas att vi ses i Morokulien!

Cecilia Obitz

Lugnt årsmöte med promenad

Klubben hade sitt årsmöte lördag 15 mars i Stockholm. Som vanligt hölls mötet i Svenska Båtunionens lokal på Djurgården med 21 medlemmar på plats.

Kassören kunde glädjande nog berätta att klubben fått ett positivt resultat för 2013 och styrelsen fick ansvarsfrihet av årsmötet för det gångna verksamhetsåret.

Årsmötet beslutade enligt styrelsens förslag om att höja medlemsavgiften med 25 kr för alla medlemskategorier 2015 **om** årets resultat blir negativt.

Cecilia Obitz omvaldes till ordförande, Eva Nordlander och Annika Ågren omvaldes för två år. De övriga två ledamöterna Monika Ölen Krüger och Maria Hedström har ett år kvar.

De två suppleanterna Eva Linderoth och Katarina Linderoth omvaldes för ett år och Wiveca Forsman Larsson nyvaldes som suppleant på ett år.

En motion om att förlägga årsmötet någonstans utanför Stockholm nästa gång besvarades av styrelsen med att klubben kostnadsfritt fått använda en lokal på ordförandes arbetsplats på Djurgården, men förslag och kostnadskalkyl på lokal någon annanstans i Sverige tas gärna emot. Det blev också årsmötets beslut.

Vinnarna i Årets Lundehund 2013 presenterades (se nr 1/14 av Lundehunden). De som inte var på plats för att ta emot diplom och pärm får dessa översända per post.

Efter mötet blev det fika med smörgås och kaka och sen blev det lundehundspromenad på Djurgården.

En hundhelg i Kolbäck...

Tretton lundehundar och tretton ägare, det var vad kursledaren Ida Lindström och hennes medhjälpare hade att jobba med under två träningsdygn. De klarade jobbet med glans!

För ett halvår sen började Ida Lindström prata med SLS om att arrangera en träningshelg för lundehundar och deras ägare. Styrelsen uppmuntrade hennes initiativ och under nationaldagen och pingsthelgen var det dags.

Det blev en intensiv helg med hundteori, prova på-aktiviteter som agility, rallylydnad, spår och klickerträning. Schemat var minutiöst upplagt och vi delades upp i två grupper.

Vi höll till i en lokal i Kolbäck som tidigare fungerat som hunddagis. Det betydde att alldeles utanför fanns gräsmatta och en inhägnad.

Tiden flög iväg!

Ida, Emma, Josefin och Irene berättade och visade oss deltagare hur man skulle göra och det såg ju så enkelt ut och visningshundarna gick som tåget!

Det var inte enkelt. Hundar kroknade i omgångar, ägare kroknade. Det var svårt, det var svettigt och det var jätteroligt! För då och då så funkade det. När kontakten mellan min hund och mig fanns där och hunden förstod vad jag ville. Magiskt. Då blir man än mer kär i sin hund!

Och vi upptäckte klickern – det fantastiska hjälpmedlet! Det går att klicka sig till det mesta försäkrade instruktören Irene Wickman, jag är böjd att tro henne.

När dessutom klicket åtföljs av smaskigt godis, ja då är matte/husse världens bästa.

Mellan uteaktiviteterna hade vi teoripass. Om hundens olika signaler, vad betyder dom? Hur kan jag se hur min hund mår, vilka tydliga eller subtila signaler sänder den ut? Hur gör jag när vi möter en annan hund på promenaden, vilka signaler sänder min hund till den andra hunden?

Vad betyder det när den gäspar, slickar sig om munnen, vrider på huvudet, lägger sig, går väldigt långsamt?

Kan bara säga att det blev en del aha-upplevelser under teoripassen. Mycket att ta till sig och fundera över. Som tur var fick vi ett häfte av Ida som vi fick ta med oss hem.

Det var intensiva dagar från fredag eftermiddag till söndag eftermiddag. Såväl hundar som ägare var näst intill utmattade på kvällarna. Värmen under lördagen och söndagen gjorde förstås också sitt till.

Glada deltagare på träningshelgen. Fr v sittande Rita Grozin, Eva Martens Persson, Anneli Sjöberg, Maria Hedström, Annika Ågren, Vivian Wollmo, Åke Asp. Stående fr v Eva Nordlander, Eva G Linderoth, Katarina Linderoth, Karin Ekling, Cecilia Obitz, Ida Lindström och Mimmi Eriksson.

Text: Annika Ågren Bilder: Emma Bladh och Josefin Hedström

Anneli Sjöberg klickar Borka på matten

Bella njuter i skogen.

Rallylydnad. Rita Grosin för Dante mellan konerna med hjälp av godis.

"Det var roligast att få prova på aktiviteterna. Vi ska fortsätta med blodspår och agility." Vivian Wollmo

Borka gräver ned sin klöv.

Cissi vägrar lämna ifrån sig sin klöv.

Mina på väg över hindret, godiset väntar i mattes hand. Gryla kastar sig i väg när matte kallar.

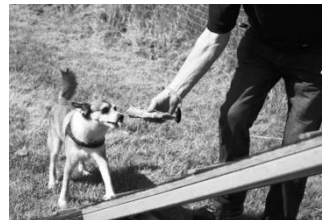
Klickerträning inomhus fr v Eva Martens Persson, Annika Ågren, Mimmi Eriksson och Maria Hedström

"Jättebra kurs, kul att få pröva på olika saker. Välorganiserat och tydliga instruktioner" Eva Nordlander.

"Jag gillade aktiviteterna, har svårare för att sitta still och lyssna" Rita Grosin

"Otroligt ambitiöst upplägg" Karin Ekling

Godis kan finnas överallt. Maja letar godis i barken. Lisa snörvlar efter godis i vattnet och Ceasar har svårt att motstå räkost på tub.

Trött, men nöjd!

Den som rodde hela träningshelgen i hamn var 24-åriga Ida Lindström. Hon fick sin lundehund Gryla för drygt ett år sen. Det var hennes första lundehund, men inte hennes första hund. Hemma finns också blandrashunden Zotis, 11 år.

”Gryla är den mest lättlärd hund som jag haft.”

Ida är uppväxt med hundar och har gått två naturbruksgymnasieutbildningar och är utbildad hundskötare och djurvårdare.

Hundar och deras beteenden är hennes stora uppslukande intresse.

”Jag iakttar jämt hundar och hur de uppför sig. Man kan läsa ut hur mycket som helst genom att bara

titta på hunden och ägaren, berättar Ida.

”Jag var på utställningar och såg osäkra och rädda hundar därför att ägarna inte vet vad hundarna säger. Många är också för litet aktiva med sina hundar. Det var så jag fick idén till träningshelgen.”

Hon har planerat helgen i flera månader. Det var mycket som skulle klaffa. Hon läste in sig på agility, rallylydnad och spår. Hon sammanställde teoripapper, fixade lokal, utrustning som skyltar, spårlinor, blod, klövar, köpte in mat för luncher och middagar (som Idas mamma lagade!), kontaktade markägare för spårläggning, fixade medhjälpare, raggade sponsorer med mera.

Hur känns det nu när helgen är över?

”Jag är nöjd. Planeringen höll, det blev en bra blandning och deltagarna verkade nöjda. Men dagen efter var jag väldigt trött! Men jag kan definitivt tänka mig att göra om det.”

Trots att hundar är hennes stora intresse sär det inget som hon vill jobba med på heltid!

”Jag har fått erbjudande om jobb i Stockholm, men tackat nej. Jag vill ha det som ett fritidsintresse. I höst hoppas jag komma in på en utbildning till skadetekniker.

Är du intresserad av att laga bilar?

”Nej, men jag tröttnade på att alltid be om hjälp när min bil gick sönder så jag lärde mig att fixa den. Och då kom jag på att jag kan utbilda mig inom det, men inte som mekaniker utan som skadetekniker. Jag står på tredje reservplats och hoppas att jag kommer in.”

Annika Ågren, text och bild

Ida med blandrashunden Zotis

Morokulien nästa!

I sommar är det stor utställningshelg där du kan ställa ut din hund både på klubbens egen utställning och på norska lundehundklubbens utställning.

Träffen äger rum 18-20 juli i Morokulien, det landområde som ligger på ömse sidor om norsk-svenska gränsen vid Charlottenberg i Värmland.

På fredagen 18 juli är det ett seminarium där du får veta allt om det pågående korsningsprojektet som görs i Norge för att bredda avelsunderlaget inom rasen. På lördagskvällen blir det också en gemensam middag. Anmälan till seminariet och/eller middagen gör du på NLK:s hemsida www.lundehund.no.

Anmälningstiden till den norska utställningen har gått ut. Men inte till den svenska!

Sista anmälningsdag för SLS utställning är **måndag 23 juni**. Gå in på SLS hemsida och läs om gränsträffen och anmäl dig till utställningen.

Observera att såväl anmälan som betalning måste vara klubben tillhanda senast 23 juni.

Hoppas vi ses i Morokulien!

Vov, vov lundisar!

I september 2013 när jag fyllde fem år blev jag sjuk, min mage blev större och större. Först skrattade husse och sa att jag såg ut som en minigris. Sen blev han jätteallvarlig och sa att nu åker vi till djursjukhuset, du och jag.

När vi kom dit vägde jag 8,6 kg. Djurdoktorn tog flera blodprov och sen sa han att jag bara fick äta dietfoder och INGET HUNDGODIS resten av mitt liv.

När vi kom till sjukhuset nästa gång och jag ätit medicin i tio dagar vägde jag 6,5 kg. Jag hade kissat ut två liter vätska!

Dom rakade min mage och tittade på mina tarmar med ultraljud.

Dietfodret är jättegott så det har jag som godis, men jag måste äta medicin varje dag livet ut.

Mina blodvärden har blivit bättre och nu väger jag 7,2 kg, mår bra och kan vara med husse och jobba.

Hälsningar

Kettu

Utställning, hur gör man?

Först måste man veta vart det är utställning och det kan man få veta genom Lundehundenom det är SLS eller SSUK som anordnar. Är du medlem i Kennelklubben så får du tidningen Hundsport där du kan hitta olika utställningar, de finns också på www.skk.se.

När du hittat en bra utställning som passar dig och din hund så anmäler du på respektive hemsida. Cirka två veckor innan utställningen får du papper från arrangören med information och nummerlapp, den MÅSTE vara med.

Du måste även ha kollat att hundens vaccinationer är i ordning. Hundar under ett år ska vara vaccinerade vid 3 månaders ålder mot valpsjuka och parvo. Hundar över ett år ska vara vaccinerade vid ett år mot valpsjuka & parvo. Vaccinationen för äldre hundar får ej vara äldre än 4 år.

Men har du missat att vaccinera, var lugn, du kan vaccinera fram till dagen innan utställningen.

Glöm inte att klippa klorna innan utställningen. Och om hunden är riktigt smutsig, bada sju dagar innan utställningen. Håren måste hinna lägga sig, annars kanske den vackra pälsen mer liknar en igelkott än en lundehund.

Packa ryggsäcken med fika till dig och eventuellt resällskap, gärna något rejält som sallad eller smörgåsar. På mindre utställningar kan man med fördel äta på klubbens cafeteria, för att bidra till deras verksamhet. Något att sitta på och något rejält för hunden att ligga på (stor pläd eller dylikt ev. bur). Sedan måste du ha vatten, vattenskål och lite godis till hunden. En liten borste och kanske en liten trasa att torka bort vid ögonen. Ett utställningskoppel som är lite tunnare och diskretare koppel än det vanliga.

Ta med hundens papper, registreringsbeviset, vaccinationsbevis och alla papper från arrangören. Starta i god tid. Det är inte kul att komma inrusande med andan i halsen.

Du ska gå in där det står veterinärbesiktning. Då ska vaccinationspapper och nummerlapp visas för en funktionär. Sedan kan du fråga var din ring ligger, så slipper du irra omkring så mycket. Slå upp ditt läger och gör det mysigt för er. Det blir både du och hunden lugn av.

Har du köpt en katalog kan du följa med vad som händer i din ring och se vilka hundar som står på tur att bedömas. Håll nu noga uppsikt vad som händer i din ring.

Glöm inte att rasta din hund innan och när det är cirka 10 hundar kvar innan du ska

in bör du göra hunden i ordning. Borsta av den lite, byt koppel, ta fram hundens godis. Nu tar du en liten sväng så stelheten går ur din hund, du kollar även att hunden villigt följer dig och att den förstår dina kommandon.

Du värmer upp dig och din hund helt enkelt, ni skapar lite kontakt och tänk på att vara glad, beröm mycket och ge den godis.

När det är dag ställer ni upp i nummerordning, lägst nummer först.

Det viktigaste ögonblicket är nu -

domarens första intryck av hunden går liksom aldrig att

sudda bort. Så var koncentrerad, försök att få din hund att stå stilla med fokus på dig. Locka med godis och röst, prata med din hund. Se till att den inte bryr sig om de andra hundarna i ringen. Det är nu ni ska visa upp er bästa sida.

Efter att ni har stått still en stund så ska ni gå runt ringen ett varv eller fler, domaren talar om hur många. Även nu är det jätteviktigt att du får din hund att följa dig i trav. Den ska inte galoppa eller hoppa upp och ned. Eller streta till någon annan hund. Öva hemma på detta. Gå gärna på någon ringträning innan hos brukshundsklubben eller liknande.

Nu kommer den enskilda bedömningen. Hunden ska först upp på bordet, där tittar domaren på bettet, han/hon lyfter lite på läpparna längst fram på nosen. Detta för att kunna se vilket bett din hund har. Sedan känner domaren på tassarna och kroppen. Detta är ju lätt att träna hemma. Du håller i halsbandet och talar lugnade till din hund och någon annan smeker hunden över kroppen och lyfter blixtnabbt på hundens läppar. Sedan får den godis och beröm och smekningar.

Domaren talar om när han/hon är klar med hunden på bordet. Då lyfter du ner din hund. Samlar ihop kopplet, tar kontakt med din hund och gör er båda beredda på att gå.

Domaren talar om ifall ni ska gå fram och tillbaks eller i trekant/triangel. Fram och tillbaka är ju inte så svårt. Kolla bara att du startar från domaren, så han/hon ser

hundens rörelser. Det jättesvåra är att gå i en triangel. Tanken med en triangel är att det är tre olika vinklar för domaren att se hunden. Första vinkel är när du går rakt från domaren, då syns hundens rörelser bakifrån. Sedan stannar du upp och vinklar och tar sikte på någon punkt i ringen som du går rakt mot, nu ska domaren se hundens rörelser helt i profil/hundens bredsida. Sedan vinklar igen och tar sikte rakt mot domaren och nu syns hunden rakt framifrån.

Detta är något man med fördel kan träna hemma, utan hund. För det är svårare än man tror. Man kan se många olika modeller när man sitter och tittar på andra ekipage. Runda bågar, u-svängar, cirklar med mera. Men triangel är det inte. Domaren är ena hörnet på triangeln, du utgår ifrån den och skapar resten utifrån den. Som sagt träna hemma.

Nu kommer det som känns som en evighet. Nu ska du ställa upp hunden framför domarbordet. Inte för nära utan ca 3-5 meter ifrån. Domaren sitter ofta ner och berättar för ringsekreteraren vad som ska stå i hundens bedömningspapper som kallas för kritiklapp eller kritik.

Det är en beskrivning, inte någon kritik av din

hund. Står du för nära ser domaren bara ovansidan av hundens rygg och det var ju liksom inte meningen utan du stannar hunden på lagom avstånd och talar lugnt och berömande med låg stämma så hunden står still till dess att domaren/ringsekreteraren säger att det är klart.

Nu får du antingen ett rött band (1:a pris), vilket innebär att du ska in i ringen en gång till. Eller också får du ett blått (2:a pris), gult (3:dje pris) eller grönt (4:e pris) band, då får du inte tävla mer den dagen.

Om hunden haltar eller vägrar att bli bedömd på bordet kan den inte prissättas för då har domaren inte kunnat bedöma hunden helt och kan således ej ge den något pris.

Men vi hoppas att du har fått ett rött band. Då ska du in i ringen igen för då är det konkurrensbedömning och domaren placerar hundarna 1-5, resten blir oplacerade.

Blir du placerad och får CK/HP, lila/rosa kort/band då ska du in och tävla i Bästa hanhundsklass respektive Bästa tikklass. Då får du gå in en tredje gång.

I denna klass delar domaren ut certifikat respektive Cacib (internationellt certifikat). Om du har sådan framgång att du blir 1:a i BHKL respektive BTKL då tävlar du mot det andra könet om BIR (Bäst i rasen) respektive BIM (Bäst i motsatt kön).

Blir din hund nu BIR, ja då får vi alla gratulera för då har den blivit bäst av alla lundehundar för den dagen och då ska du in i finalringen. Den bedömningen startar oftast vid 15.00. Du ska tävla i Bäst i Gruppen tillsammans med

alla de andra BIR-vinnande spetshundarna. Om du vinner BIG då ska du tävla om BIS (Best In Show) alltså bäst av alla hundar på hela utställningen.

Om du inte vinner BIR, så är din hund precis lika fin nu som när du kom på morgonen. Du har fått en skriven bedömning av din

hund som du ska hämta hos ringsekreteraren inne i ringen efter att din hund är färdigbedömd. Läs den noga och ta du med den till tältet med pris och plaketter, och kollar om du har något pris att hämta ut.

Några tips: Klä dig lagom prydligt, hunden ska synas inte du. Glöm inte att rasta hunden innan bedömningen, ha med bajspåse. Plocka undan efter dig när du går. Gratulera vinnaren, det är sportsligt. Om hunden inte gör som du vill då är det du som har tränat för dåligt, det är inte hundens fel. Glöm inte att berömma hunden hur ni än blir placerade. Ni ska ju ha roligt båda två.

LYCKA TILL

Avelskommittén

Genetisk variation - en förutsättning för rashundars överlevnad!

SKK anordnade en temautbildning för avelsfunktionärer i april, som undertecknad deltog i. Så här med facit i hand, kan jag tycka att det är bra att jag själv aldrig har avlat på någon hund. Det känns som jag kan lämna det känslösamma åt sidan, till skillnad för många andra.

Vi var 63 stycken damer och en herre, här kan man snacka om kvinnodominans. Det var mycket prat om färg, vilket vi i Svenska Lundehundssällskapet inte bryr oss om.

Klart är att många raser har problem med en sviktande population inom vissa funktioner, till exempel jakt. Det kan bero på en åldrande jägarkår, ändrade jaktvanor (där vildsvins- och älgjakt tar mer tid), andra aktiviteter konkurrerar, flyttat in till staden (där det är svårt att ha en jakthund), ändrade matvanor med mera.

Inom många raser används för få hanhundar i avel, matadoravel, fast det kan var lika illa på tiksidan. Det skiljer mycket på etiken i avelsarbete mellan olika länder. När det gäller att importera avelsdjur, måste uppfödaren tänka på åtminstone två saker - det första är att importen kommer med bara tre generationer i stamtavlan (detta kan ibland åtgärdas genom pawpeds), det andra att inte överutnyttja importen, för då är vi tillbaka på ruta noll igen.

Enligt SKK används fem procent av hanarna och tio procent av tikarna i avel. Hur väljer då uppfödarna sina avelshundar? I många små populationer går man först på exteriören, d v s alla som inte har SUCH går bort (50 procent), sen tar man bort de med fel färg (25 procent) och när man sen kollar på resten är hälften kastrerade!

Avelskommittén

De hundar varje enskild uppfödare producera skapar grunden för nästa generation och uppfödaren bör även fråga sig; vad tillför parningen populationen?

I en sluten population som vår minskas den genetiska variationen kontinuerligt. Det är dessutom svårt att undvika inavel, eftersom alla djur är mer eller mindre släkt.

Helt klart behövs en överblick och strategi! Läser man det norska RAS-dokumentet, ser man att alla tikägare åläggs att ha minimum en kull framöver. Det vill säga bredda basen!

En fråga jag ställer mig är; hur väljer ni era avelsdjur? Är det på inavelskoefficient eller eventuella problem hos närbesläktade, eller något annat?

Maila gärna in synpunkter och kommentarer till avelskommitten@lundehund.se

Ja, nu har jag stuckit ut hakan och vill självklart gärna ha svar!

Eva Linderoth

Fotnot: Renée Sporre-Willes från FCI underströk hela tiden att det är uppfödarnas ansvar att värna om rasen.

I avelskommittén ingår Monika Ölen Krüger, Eva Linderoth, Wiveca Larsson och Ingbritt Viklund.

Lundevalpar 2013

Uppfödare	Födelsedatum	Reg.nr	Hemvist
Koviks kennel	2013-01-04		
Far	Navahoo'sYksbjörn Toke	S64193/2007	
Mor	Kung Sunes Stina	SE23263/2010	
H	Koviks Busige Boo	SE13432/2013	621 92 Visby
T	Koviks Busiga Bea	SE13431/2013	179 97 Färentuna
Frontpage kennel	2013-01-27		
Far	Trodli-Skogen's Tjalve Runasönn	SE48106/2011	
Mor	Frontpage Cox Pomona	SE66933/2008	
H	Frontpage Golden Kello	SE18921/2013	Norge
T	Frontpage Gri'Vla	SE18922/2013	Österrike
T	Frontpage Gryla	SE18923/2013	734 50 Kolbäck
Frontpage kennel	2013-03-05		
Far	Lundeklippe Alvis	SE61609/2010	
Mor	Frontpage Neva Nordli	SE14408/2011	
Illva i'Aura		SE30682/2013	565 94 Sandhem
Lundeskogens kennel	2013-04-02		
Far	Hammarhöjdens Xavi	SE58916/2011	
Mor	Utsiraz Dodge Omni	SE55049/2010	
H	Lundeskogens Ole-Einar	SE26023/2013	Ringsaker Norge
T	Lundeskogens Fia-Lotta	SE26024/2013	762 94 Rimbo
Kung Sunes Kennel	2013-05-01		
Far	Navahoo'sYksbjörn Toke	S64193/2007	
Mor	Kung Sunes Lovis	S69106/2006	
H	Kung Sunes Lasse	SE29916/2013	754 22 Uppsala
H	Kung Sunes Bosse	SE29917/2013	Bureå
T	Kung Sunes Lisa	SE29918/2013	805 91 Gäve

Scilling's Kennel**2013-06-01**

Far	Into the Wild Eugen	SE20821/2012	
Mor	Frontpage Tone	S63816/2009	
H	Scilling's Elton John	SE41081/2013	37030 Rödeby
T	Scilling's Ester Williams	SE41080/2013	33292 Gislaved

Lundetuvans kennel**2013-06-01**

Far	Little Pimilly's Balder	S63641/2009	
Mor	Lundetuvans Ylva Myrstjerneblom	SE14901/2010	
H	Lundetuvans Ejvind Blokkebaer	SE46656/2013	871 31 Hämösand
T	Lundetuvans Tova Tytebaer	SE46657/2013	Polen

Hammarhöjdens kennel**2013-06-10**

Far	Jens	SE50578/2010	
Mor	Lhaxy olivia	S45730/2007	
H	Hammarhöjdens Zingo	SE39140/2013	134 39 Gustavsberg
H	Hammarhöjdens Jaffa	SE39141/2013	561 32 Huskvarna
H	Hammarhöjdens Fanta	SE39142/2013	961 95 Boden
T	Hammarhöjdens Loranga	SE39143/2013	749 72 Fjärdhundra

Lundetuvans kennel**2013-07-15**

Far	Moonheims Zackes Dreng	SE28764/2013	
Mor	Lundetuvans Idun Rynkerose	S14673/2007	
H	Lundetuvans Balder Stivsildre	SE47030/2013	Finnsnes Norge
H	Lundetuvans Viggo Bergjunker	SE47031/2013	Örebro
T	Lundetuvans Tola Bergefua	SE47032/2013	Hammerdal

Canvivas kennel**2013-08-29****Reg.nr****Hemvist**

Far	Trollfjord Dragi	S 19078/2010	
Mor	Utsiraz Amira	S 22581/2006	
T	Canviva's Skogsrå	SE 53122/2013	17997 Färentuna
T	Canviva's Vildvittra	SE 53123/2013	12844 Bagarmossen
T	Canviva's Ålva	SE 53124/2013	Stockholm
H	Canviva's Ljusalv	SE 53125/2013	Malmö

Hammarhöjdens kennel		2013-09-28	
Far	Hammarhöjdens Rajan	S27218/2009	
Mor	Hammarhöjdens X-Ann	SE58917/2011	
T	Hammarhöjdens Malva	SE53843/2013	4352 Kleppe Norge
T	Hammarhöjdens Akleja	SE53844/2013	599 94 Ödeshög

Fåglebodas kennel		2013-11-21	
Far	Into the Wild Eugen	SE20821/2012	
Mor	Fåglebodas Luva	SE52323/2010	
H	Fåglebodas Krasse	SE10046/2014	29535 Bromölla
T	Fåglebodas Edla	SE10047/2014	29060 Kyrkhult

Frontpage kennel		2013-11-24	
Far	Paluna's Gere Sarason	S56534/2007	
Mor	Ålviseim Lin Lykke Hedesdotter	S55642/2007	
H	Frontpage Jiro	SE59758/2013	981 33 Kiruna
H	Frontpage Jösta	SE59759/2013	143 32 Vårby
T	Frontpage Jerta	SE59757/2013	294 94 Sölvesborg

Hammarhöjdens kennel		2013-12-02	
Far	Eriksro Sweet Island	SE12742/2013	
Mor	Eriksro Dashing Doris	S20238/2008	
H	Hammarhöjdens Maximum	SE10885/2014	217 72 Malmö
T	Hammarhöjdens Olympia	SE10886/2014	Julita
T	Hammarhöjdens Madigan	SE10887/2014	275 92 Sjöbo

Faramirs kennel		2013-12-18	
Far	Boromir Felix Frostfaxe	S60689/2008	
Mor	Hammarhöjdens Rista	S27219/2009	
H	Faramir Castor	SE13174/2014	Los
T	Faramir Corinja	SE13175/2014	Enköping

Importer finns inte med

Nyhetsbrev nr 1- 2014 SSUK

Fullmäktige lördag 29 mars på Scandic hotell i Norrköping

Som fullmäktige ordförande valdes Ann-Katrin Edof (Ankan) och protokollförare Eva Ohlsson

Det blev inga förändringar i styrelsen denna gången och Ordföranden Jonas Öhrn blev återvald.

En inkommen motion som behandlades från SKMK om stöd och bifall för att Klein och Mittelspitz ska få tävla om Cert på sammavilkor som Cacib utdelas enligt FCI. Motionen fick inget bifall då årsmötet röstade emot.

Ordförande Jonas Öhrn avslutade fullmäktigemötet och tackade för visat förtroende.

Nyhetsbrev nr 1- 2014 SSUK

Rapport från Avelskonferensen på Scandic hotell i Norrköping söndag 30 mars

SSUKs avelskonferens avslutade fullmäktige helgen med ett mycket härligt föredrag av Ankan Edoff som gav oss en BPH uppdatering om hur det har fungerat denna första tid, då BPH ännu är väldigt nytt. Hon berättade om nya planer på att öppna nya portabla BPH banor som kommer att finnas runt om i landet, man planerar att utbilda fler BPH funktionärer och beskrivare Allt detta för att vi med raser som ej är av bruks ras ska kunna få en mental beskrivningsform som läser våra hundar som ibland kan vara lite udda.

Som det ser ut idag så har BPH projektet redan slagit väl ut för just udda hundtyper och vi inom SSUK hoppas verkligen att ni i rasklubbarna kommer att besöka BPH banorna runt om i landet och låter testa era hundar.

En klar rekommendation är att ni slår ett slag för BPH inom era klubbar och tar kontakt med BPH gruppen för att tex ha ett eget BPH i samband mer era rasklubsutställningar.

På eftermiddagen gick SSUKs AK igenom hur man använder avelsdata och hunddata Vi hade många roliga och intressanta diskussioner Mycket om hur man använder sig av officiella avelsdata i sitt arbete inom rasklubbarna Hur man anmäler att hundar avlidit Hur man läser statistik mm

Tack alla för en mycket trevlig helg Hoppas nästa gång att det kommer fler och glöm inte att ge oss i SSUK förslag på föreläsare kanske om ni inom era rasklubbar vill ha en föreläsare men kassan tryter att vi kan samköra med flera rasklubbar och kostnaden blir mindre för alla ???

Ak/SSUK har varit på konferens på SKK. En mycket intressant helg med många nya tankar och frågor som togs upp. En ny vind blåser när det gäller parning över rasvarianter, då speciellt inom numerärt små raser och många jakthundsraser. När det gäller våra SSUK raser så är det i första hand de tyska spetsarna Klein och Mittel Spitz som är på tapeten. Att man idag har rätten att para över varianten är inte nytt, men som Renee Sporre Willes också talade om att para över variant är en sak men det finns en rasstandard och den gäller alltid. Det gäller att hålla sig uppdaterad med vad som bestäms på FCI och från Tyskland när det gäller godkända färger och icke godkända färger. Att man försöker få inblick i färgschema och nedärvning är viktigt, speciellt då merle färgerna inte är godkända inom FCI. Att man som uppfödare har ansvar för inavelssiffror och att man inte använder hundar med genetiska defekter i avel är ingen nyhet för oss uppfödare. Men det är viktigt att man som uppfödare arbetar ihop med sina raskollegor och sin rasklubb. Ju mer man vet i sin klubb om avelsmaterial och sjukdomar Ju större chans att man kan hålla våra vackra vänner friska och sunda.

Nyhetsbrev nr 1- 2014 SSUK

Att RAS är ett levande dokument som skall vara uppdaterat är ju inte heller någon nyhet Och vi inom SSUK väntar troget på att de Rasklubbar som inte skickat in sina reviderade RAS bör sätta lite fart nu innan 2014 är slut så ser vi fram emot att de ligger på SKK/AKs bord för godkännande

Till er som skickar in reviderade RAS så är en bra sak att skicka det till både Sekreteraren i SSUK och AK för ibland försvinner mail och då är det bra med uppbackning.

Sist men inte minst HA EN UNDERBAR SOMMAR OCH TA HAND OM ER AK för SSUK Carina, Eva, Anita och Jonas

Ankan Edof höll föredrag om BPH inför en andäktig församling

Carina Lundgren

Redaktör för SSUKs Nyhetsbrev : Torsten Hagsäter

Wiveca Forsman Larsson:

”Två ord säger allt om lundehunden”

”Jag vill också bita”, tycker Emma (Canvivas Skogsrå) och försöker få grepp om toffeln som Bonnie (Koviks Busiga Bea) bär på.

Nu har våra två norska lundehundar bott tillsammans i ett halvår. Bonnie var ju väldigt ung när Emma kom till oss som 9-veckors valp.

Ingen av mina farhågor har besannats. Trots att Bonnies ungdom när hon blev ”plastmamma”, så har det bara varit positivt. Så roligt som de har, tror jag inte att de haft om Bonnie varit äldre.

Emma likaväl som Bonnie, fick en självklar plats i flocken direkt. I flocken finns även grand danois och mopsar.

De är väldigt olika trots likheterna. Bonnie gömmer fortfarande alla ”skatter” i trädgården. Hon petar försiktigt ett litet hål i jorden med ena framtassen och

täcker över med nosen. Emma gömmer allt bakom buskar och under pläden i min säng. Hon gräver inte.

Bonnie går lugnt fram till de andra hundarna och tar det hon vill ha. Emma däremot, ålar på ryggen fram till de andra och försöker fjäska sig till allt.

Bonnie älskar att hoppa och klättra, Emma är lite höjdrädd.

Emma fjäskar för Mia

Bonnie somnar direkt hon kommer i ett knä, Emma måste övertalas med milt våld att ligga kvar.

Båda har ända från början varit väldigt "mjuka i munnen". De har aldrig bitit i fingrar eller kläder. Inte ens som små valpar. De hade gärna våra händer i munnen och gosade, men vi kände aldrig deras tänder. Emma har dock en stor förtjusning i skosnören. Hon biter av dem till hälften på de skor som står framme.

De har en egenhet som måste vara medfödd. Båda kommer och lägger det de har i munnen i min hand, om jag ber om det. Det är inget vi lärt dem, det fanns där från början.

Båda är otroligt uppmärksamma och är lydiga, trots att vi (tyvärr) inte tränat dem särskilt mycket.

De är så snabba och rent flyger fram i sin lek och är fantastiskt glada hela tiden. Trots deras livlighet är de väldigt coola och har en otrolig förmåga att snabbt koppla av och somna. Det finns ingen stress i dem överhuvudtaget. Inomhus och i bilen märker man dem knappt.

En lundehund – och mopsröra!

Alla som träffat dem, har blivit väldigt förtjusta och uttryckt en önskan att själva ha en lundehund.

Deras smeksamhet gör att man smälter. De stryker sig mot oss som små katter. På promenader smyger båda, då och då, upp bakom oss och de andra hundarna och puttar oss på benen med nosen. Det känns som om de räknar in oss, så att alla fortfarande är samlade. Så gör de alltid när vi är ute.

De äter allt! Jag har slutat bekymra mig. Deras magar verkar hålla för både det ena och det andra.

Bonnie har fällt ut pälsen så den är ganska kort, men vi har inte ens sett några tussar inne. Nejdå, vi är inte halvblinda, vi tror att hon ser till att fälla utomhus – hon är ju så fantastisk i allt annat, så varför inte...

Ingen av de andra hundarna har ens blivit irriterade på dem. De har ett så tydligt språk att de aldrig missförstår eller blir missförstådda.

Det finns två ord som säger allt om norsk lundehund: de är BEHAGLIGA och GLÄDJESPRIDARE.

Text: **Wiveca Forsman Larsson** ("Det känns som en reklamtext på teve, men det är ju rena rama sanningen.")

Foto: **Wiveca Forsman Larsson och Börje Forsman**

PM angående inavel och släktskap samt rekommendationer om begränsningar i avel med närbesläktade hundar.

Definition av släktskap

Rent genetiskt definieras släktskap mellan två individer som den andel gener hos de båda individerna som är identiska som en följd av individernas härstamning. Föräldrar lämnar vardera hälften av sina arvsanlag till var och en av sina avkomlingar. Släktskapen mellan föräldrar och avkomma är därför alltid 50 procent. Hellsyskon har samma föräldrar och ärver hälften av sina arvsanlag från vardera föräldern. Därmed kommer de att bära 50 procent identiska arvsanlag vilket innebär att de är lika besläktade med varandra som med sina föräldrar.

Utanför den mycket nära familjekretsen gäller därefter regeln att släktskapen mellan individer halveras för varje släktskapsled som tillkommer mellan individerna. Halvsyskon är således till 25 procent besläktade, vilket är samma släktskapsgrad som mellan en individ och dess far- eller morföräldrar samt mellan individen och föräldrarnas helsyskon. I nästa led är huvudgruppen kusiner, vilka enligt genetiska definitioner är besläktade med varandra till 12,5 procent. Alla dessa värden gäller under förutsättning att ingen annan släktskapsparning förekommit i individernas härstamning.

Definition av inavel

Inavel kan enklast definieras som den andel arvsanlag som en individ bär i form av identiska dubletter där dubbleringen är en direkt följd av släktskap mellan individens föräldrar. Grundregeln är då att inavelsgraden alltid är lika med halva släktskapen mellan de båda föräldrarna. Återigen gäller då att ingen ytterligare nära släktskapsparning förekommit i individernas härstamning. Parning mellan helsyskon ger exempelvis alltid en inavelsökning under en enda generation med 25 procent. Halvsyskonparningar leder på samma sätt till en omedelbar inavelsökning med 12,5 procent och kusinparning och motsvarande till en omedelbar inavelsökning med 6,25 procent.

Parningar som leder till en omedelbar ökning av inavelsgraden utöver angivna värden utgör således alltid parning mellan individer som enligt strikt genetiska definitioner är närmare besläktade med varandra än helsyskon och halvsyskon respektive kusiner.

Rekommendationer för avel

En mycket omfattande dokumentation från ett stort antal djurslag visar att snabb stegring av inavel generellt leder till störningar hos avkomman i form av ökad frekvens av ärftliga sjukdomar och defekter, försvagat immunförsvar och sänkt fruktsamhet. Studier genomförda på såväl varg som hund visar att hunddjur drabbas av sådana störningar på samma sätt som övriga arter. Människan har själv, som en följd av årtusenden av erfarenhet och redan innan man hade någon kunskap om arvsmechanismer, i flertalet kulturer infört tvingande lagstiftning eller motsvarande regler som i praktiken förbjuder alla äktenskap mellan individer som är närmare besläktade än kusiner. Orsaken till detta är att man, även utan mer sofistikerad statistisk vetenskaplig analys, kunnat konstatera alla de problem som när släktskapsgiften medförde för avkomman. De enda undantagen vi känner från sådana allmänna kulturella regler är vissa högtäta släkters strävan att bevara det rena blodet genom att systematiskt bilda äktenskap inom en trång krets av närbesläktade individer. Konsekvenserna har genomgående varit negativa på sikt av den typen av äktenskapsbildning med tilltagande problem med ärftliga störningar av såväl fysisk som mental karaktär.

Det har alltid ett värde i sig att praktiska rekommendationer nära ansluter till vardaglig erfarenhet och inte grundas enbart på mer eller mindre svårtillgängliga vetenskapliga beräkningar. Regler som människan infört för att skydda sitt eget släkte mot ärftlig degenerering har naturligtvis samma giltighet för alla hennes hunddjur inklusive hund.

Man skulle kunna tänka sig att formulera reglerna siffermässigt i form av procentsatser för accepterad inavelsgrad. Olägenheten med det är flera. Ett skäl är att inavelsgrad endast kan beräknas utifrån givna förutsättningar, som varierar från fall till fall. Det har sin grund i det faktum att vi aldrig med beräkningar kan fastställa den verkliga inavelsgraden hos ett djur. Våra beräkningar måste starta från en fixerad utgångstidpunkt och kan aldrig sträcka sig längre tillbaka än den stamtavleinformation vi förfogar över. I flertalet hundraser är den informationen högst ca 100 år och i exempelvis SKK dataregister sträcker den sig ca 255 år bakåt i tiden. Om man emellertid under den tidsperioden ägnat sig åt omfattande släktskapsparningar, vilket varit fallet i det stora flertalet hundraser, är det givet att inavelsberäkningar baserade på låt oss säga fem generationer kommer att ge längre inavelsgrader i genomsnitt än om beräkningarna baseras på flera generationer. Därtill tillkommer problemet att man för ett stort antal individer inte har tillgång till kompletta härstamningar ens i fem generationer.

Individer definieras strikt som kusiner endast när två av de fyra föräldrarna till kusinerna är helsyskon och de båda övriga föräldrarna är obesläktade med varandra. Vid andra mer närbesläktade relationer mellan de aktuella individernas föräldrar kommer den inbördes släktskapen mellan individerna att överskrida den generella släktskapen för kusiner.

Hur man än beräknar inavelsgrad, och även om den beräknas från ofullständiga stamtavlor, så är det dock ett ofrånkomligt faktum att föräldradjurens inbördes släktskap, enligt vedertagna vetenskapliga definitioner, överskrider släktskapen mellan kusiner när avkommans beräknade inavelsgrad blir högre än 6,25 procent.

Släktskapsparningar och köplagen

Ett av huvudsyftena vid utformande av köplagen var att skydda köparen mot vilseledande marknadsföring från säljarens sida. Såsom redan är väl känt bland uppfödare av hundar innebär varje döljande av kunskap om "dolda fel" hos "varan" att säljaren kan drabbas av betydande skadestånd om sådana fel senare medför höga kostnader för köparen. Om exempelvis en hund måste avlivas på grund av ärftliga störningar som säljaren rimligen haft anledning misstänka att hunden kunde vara belastad med, men inte meddelat köparen något om, så medför köplagen just sådan skadeståndsskyldighet för säljaren. Aktuella fall inom hunduppfödning har rört bland annat defekter som höftledsdysplasi och demodex.

Avsikten med att i valphänvisningsregler ange gränser för hur hög släktskapen får vara mellan föräldrarna till en valpkull är att så långt möjligt garantera köparen av valpar ur kullen att valparna inte löper onormalt hög risk att drabbas av ärftliga skador som en följd av inavel. För köparen är det då lättast att tolka reglerna om de uttrycks i allmänt kända begrepp. I stället för att då ange föräldrars släktskap i procenttal kan man ange släktskapen i kända begrepp som "kusiner". Kusin är ett vardagligt begrepp vars allmänna innebörd flertalet köpare kan förväntas vara förtrogna med. Om man nu skulle börja tänka begreppet "kusiner" till att omfatta också individer med högre inbördes släktskap än vi normalt avser med kusiner kan det, enligt min uppfattning, endast ses som ett försök att vilseleda köparen om faktiska förhållanden. Man vill kunna sälja valpar som är mer inavlade än köparen kan förväntas vara införstådd med. Med kunskapen om den påtagligt ökande risken för ärftliga skador vid stigande inavelsgrad skulle ett sådant förfarande mycket väl kunna tolkas som ett försök att sälja en vara med dolda fel. Köplagen kan därför inte rimligen åberopas som grund för att framtvinga vad som närmar sig vilseledande marknadsföring av valpar.

De rekommendationer som kan lämnas ur rent genetiska synpunkter är att så långt det över huvud taget är möjligt undvika när släktskapsparningar. Omfattande vetenskaplig och praktisk erfarenhet visar då att kusinparningar kan anses utgöra en enkelt definierbar övre gräns om inte bör överskrida för närbesläktade parningar.

SKK har i sin huvudstadgas ändamålsparagraf och i sina riktlinjer för avelsrådgivning formulerat en mycket tydlig inriktning för verksamheten med innebörden att i all avel sträva efter att *"främja avel av såväl fysiskt som mentalt sunda, bruksmässigt, jaktligt och exteriört fullgoda hundar samt bevara och utveckla rasers specifika egenskaper"* samt bland annat angivit att avelsrådets verksamhet ska omfatta " att sprida kunskap om avelsmetoder, praktisk avel och uppfödning".

Mot den bakgrunden vore det orimligt, för att inte säga direkt stötande, att framtvunga att man inom valphänvisningsverksamheten i en rasklubb, som medvetet strävar efter att tillämpa SKK:s riktlinjer för avel, ska bidra till vilseledande information till valpköparen och stödja avel med hundar enligt principer som inte är förenliga med känd kunskap om effekten av skilda avelsmetoder. Det måste finnas något rimligt samband mellan SKK:s deklARATIONER om en sund avel och de tillämpningsföreskrifter och praktiska åtgärder man sedan vidtar i den egentliga verksamheten. I annat fall blir konsekvensen endast att tilltron till viljan att främst se till målet att skapa *"främja avel av såväl fysiskt som mentalt sunda, bruksmässigt, jaktligt och exteriört fullgoda hundar samt bevara och utveckla rasers specifika egenskaper"* i praktiken får stå tillbaka för andra intressen.

Per-Erik Sundgren

Agronomie dr. i husdjursgenetik och fram till sin pension 2001 statsagronom vid Institutionen för husdjursgenetik, Sveriges Lantbruksuniversitet och chef för dess avdelning för smådjursavel.

Magproblem hos Norsk lundehund

Gastritmätning i serum kan bli ett intressant verktyg i utredningen av magproblem hos Norsk lundehund. Forskningen är baserad på en fördjupningsstudie (uppsats) som blev genomförd hos oss, berättar Ellen Skancke, förste amanuens vid Norges Veterinärhögskola.

Författarna av projektet såg på gastrinkoncentrationen i serum hos Norsk lundehund 2007 och jämförde de med referensvärden hos andra hundar.

Lundehunden är predisponerad för problem med matspjälkningen, till exempel intestinal lymfangiektasi (onormal utvidgning och tilltäppning av lymfkärl i tarmen) samt atrofisk gastrit (kronisk inflammation i magslemhinnan).

De senaste åren har det visat sig att det är en högre disposition av magcancer hos till exempel lundehundar jämfört med andra hundraser.

Redan 1993 framförde Öyvor Kolbjørnsen en teori om att atrofisk gastrit kan ha ett samband med magcancer hos lundehund. Det hade redan bevisats ett sådant samband hos människor och råttor.

Flera undersökningar.

Efter en studie genomförd på St. Olavs hospital i Trondheim, där Kolbjørnsen lämnade sitt patologiska material, och veterinärhögskolan lämnade serum, kom man fram till att det med största sannolikhet kunde ses ett samband mellan långvarig atrofisk gastrit och en särskild typ av magcancer.

I efterhand har det genomförts andra projekt på andra djur som har visat att långvarig förekomst av hormonet gastrin i serum hos ett djur kan ge cancer i magsäcken, säger Skancke.

Atrofisk gastrit medför ett reducerat antal syreproducerande celler och då en reducerad syreproduktion. Det gör att det blir ökad produktion och mer gastrin släpps ut. Det är en kompensatorisk reaktion som i sig är bra, men den ökade gastrinproduktionen påverkar också regleringen av magslemhinnan och stimulerar i sin tur tillväxt av ECL-celler som i slutändan är direkt kopplade till förekomsten av magcancer hos lundehund.

För att närmare granska fynden jämförde man två grupper hundar. Den ena bestod av 82 lundehundar och den andra av 27 "gastritpatienter" från andra raser, förklarar Skancke.

Stora skillnader

Av de 82 lundehundarna hade endast 28 normala värden på gastrin i serum. Mer än 60 procent hade värden över normalnivå. I jämförelse hade endast nio av de gastritsjuka i kontrollgruppen värden som låg över normalnivå.

"Gastritnivån hos lundehunden låg i snitt på 153pg/ml och normalt ligger det på 40/pg/ml, det säger sig självt att det är ganska högt. I kontrollgruppen låg snittet på 41pg/ml", säger Skancke som vidare kan upplysa om att dessa stora skillnader var genomgående på flera punkter i studien.

"Där vi delade hundarna i grupper för hur höga gastrinnivåen var såg vi en klar tendens hos lundehunden. Endast 30 procent hade normala värden medan det i kontrollgruppen var över 60 procent som låg under normalnivå (40pg/ml). Vi såg också att äldre hundar hade en högre nivå än yngre hundar. Ett annat intressant fakta är att vid magcancer är också hanhundarna mer utsatta för högre gastrinproduktion än tikar. Ett mycket intressant fynd."

Skancke understryker att undersökningen kan ha sina begränsningar och felkällor. Det gäller anamnesfel (ägarnas uppfattning om hunden är frisk eller sjuk) grupperingsfel, fasta, litet för få hundar för värdering av hälsostillståndet i förhållande till ålder, kön, rekryteringställe (varifrån hundarna kom) samt kontrollgruppen.

Ida Lindvall

Artikeln har varit publicerad i Norsk Hundsport

Fotnot: Ett **serum** är en gulaktig transparent vätska som blir resultatet efter att man låtit blod koagulera och sedan avlägsnat blodkroppar och koagulationsproteiner. Serum innehåller proteiner, bland annat antikroppar

Smålandsträffen 26 april 2014

Jag hade fixat ett "evenemang" på facebook och bjudit in folk från när och fjärran.

Info om BPH (Beteende- och Personlighetsbeskrivning Hund) hade utlovats, men föredragshållarens bil hade gått i strejk så den punkten fick ställas in. Vi kanske kan få den informationen nästa gång.

På vårens vackraste dag träffades vi hemma hos mig. När alla kommit vid 12-tiden skickade jag iväg mina tolv gäster och deras fjorton hundar på en liten promenad och utefter vägen hittade man tio kluriga gåtor. Denna gång fick man köpa svarstalongen istället för lott för hur mycket man ville och inkomsten blev hela 440 kr som oavkortat gått till klubbkassan

Ett par bidrag till vinstlådan fick jag in och välkomnar fler gåvor till kommande lotterier.

Jacob och Anett hade alla rätt och fick välja pris först, sen valdes pris i nedåtstigande ordning och alla hade något rätt och fick pris, så ingen behövde känna att de inte fick nåt för sin peng.

Vi grillade korv och fikade sen hela eftermiddagen. Hundarna fick springa fritt och leka/busa i min stora skogshage, det var bara min lille hane som inte kunde sköta sig så till slut fick han husarrest. Kan ni tänka er, han ville ju bestämma allt!

Efter mycket prat, skratt och fika bröt vi upp och jag hoppas alla var nöjda med dagen.

**Monika Ölen Krüger,
Hammarhöjdens kennel**

Fler bilder från träningshelgen i Kolbäck

I väntan på nya aktiviteter. Fast först måste alltid nån gå på toa eller hämta nåt...

Både lunch och middag ingick i priset. Deltagarna fick sitta. Instrukörerna fick stå!

